

BÁCSKAI NAPLÓ

POLITIKAI NAPILAP.

AZ ORSZÁGOS KERESZTÉNYSZOCIÁLIS SZÖVETSÉG BÁCSMEGYEI HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Helyben házhoz hordva negyedévre . . . 1 kor. 80 fill.
Vidéken postán küldve negyedévre . . . 3 kor. 60 fill.

Egyes szám ára 2 fillér.

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Dr. VERÉB GYULA.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Szabadka, IV., Rákóczi-utca 20. sz. Telefonszám 300.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Hirdetések árszabály szerint.

Magyarság és zsidóság.

1848-ban, az akkori kor uralkodó nagy eszméi eljutottak hazánkba is. Egy nagyszerű küzdelem révén, melyben magyar fajunk oly sok vért vesztett, s mely után a nagy hazafikat kiüldözték s aki nem menekülhetett bitón kivégezték, s az oly sok vér árán szabaddá lett a magyar és egyenlő jogot nyert a hazának minden lakója; a jobbágy egyenlő lett földesurával, a földes ur viszont jobbágyával. Hazánk alkotmányát addig fentartó nemesi alkotmány falai, bár nehezen, de mégis ledőltek és Magyarország újabb szervezés előtt állott. A régi szobrot összetörték és az anyagból egy új, réginiel jobb szobrot kellett alakítani.

E nagy, a nemzetnek eddigi korhadt, a kornak meg nem felelő alkotmányának alapjait szétvető átalakulásra, a rettenetes elnyomatás korszaka következett. A szabaddá lett erők elernyedtek, a nemzetet ébresztő és esetleg újjászervezni tudó hazafiak kibujdostak idegenbe, avagy vérpadra hurcoltattak a zsarnoki kormány által s a nemzet kivetkezve eddigi alkotmányának formájából, tapasztalatlanul és tehetetlenül, mint a küszöbre kitett csecsemő, sirva nézett a titkos jövődől szörnyű viszontagságai elé. Nem helyezhették be a magyart erős kezek, nagy honfi szivek egy újabb, minden külső s belső hatalom támadása ellen biztos menedéket nyújtó alkotmány korlátai közé. A nemesi alkotmány pedig, amely a magyart ezer éven át a sok nemzetiség között és annyi sok és számtalan támadás ellen megvédte és nemcsak, hogy megvédte, de uralkodóvá tudta tenni, már előbb összeomlott. A nemesi rend, amely eddig a jogok és köteleességek egyedüli őre és fentartója volt, eddig különös rendi állásánál fogva, az új eszmék alapján újra épülő országban a munkás társadalom megalkotására, megvalósítására, vagy éppen vezetésére teljesen alkalmatlan volt.

Még a jobbágyság oktatottabb része orvoslásra siethetett volna tán? De ők, kik eddig földes uraik védőszárnyai alatt munkáltak a földet, most, az átalakulás nagy korszakában a munka nagy társadalmát megalkotni szintén képtelenek voltak; egyik, mert nem szokott hozzá, a másik meg nem is értett hozzá.

Midőn ezen tényezőkkel egyetemben a nemzet minden más tényezője szabad lett, a korszak, mintegy szabadjára engedte azt a fajt is, „amely vérenek egy cseppjével sem volt hozzáforrva nemzetünk életéhez, amely éppen beolvadásának alkalmatlanságánál és egyéb erkölcs és nemzeti szempontokat veszélyeztető tulajdonságainál fogva“ elnyomatásban volt. Ez a faj, most szabadságában megrohanta az ugyszólván „önmagával tehetetlen“ magyar népet és nagyon is egyenlőtlen versenyben, melyben egyrészt az ősi becsületesség, föltétlen bizalom és egyúttal az ősi hagyományokhoz való ragaszkodása folytán sok dologbani elmaradottság, másrészt a pusztán anyagi utáni vágy, más világfelfogás, más erkölcsi nézet, „de semmi nemzeti szempont, de tisztán önérdék által vezetett gondolkodás állottak szemben. A vesztés természetesen a magyar lett.

A zsidó faj, midőn a nemzet fiai csatákba rohantak, távol állott. Egyetlen zsidó tábarnok, vagy főtiszt, vagy még csak kitüntetett közlegény sem volt, de annál több nyomorult kémkedő. (Természetesen ott, ahol többet fizettek.) De később a jogok birtokában ismét föltűntek és az elerőtlenedett nemzettel szemben, mely eddig államélethez nem szokott, a gazdasági és kereskedelmi küzdelmekhez gyöngye volt, sokban győzedelmeskedett. Nem voltak nagy államférfiak, kik a gyermek nemzetet lábra állítottán volna és menni tanították volna.

A zsidó faj tehát munkával szerzte meg a nemzet sorsának intézésében a nagy hatalmat és befolyást! Ezt nem tagadjuk! De nézzünk csak körül, vizsgálódjunk!

E faj a keresztény világnézettől elértő világnézetnek hódol. Erkölcsi törvényei a keresztény erkölcsi törvényekkel rendkívül éles ellentétben vannak. A zsidó a maga vallás és fajtörténelméhez a legragaszkodóbb, a legkonzervatívabb. Külön világ felfogásainak föltétlen hódol. Ilyen gondolkodás vezet mindennemű munkálkodásában. A zsidó faj elleni gyűlölet (ha nem is nyílt) egész Európa területén minden nép körében, egyszerű lelki jelenségen nem alapulhat, de alapszik a zsidóságnak, kiket modern néven izraelitáknak neveznek, éppen ezen világnézetén s aszerint fogantatott cselekményein.

A zsidó önmagát sohasem tagadja meg (hacsak pénzért nem). Nagyon sokat lehetne írni azon módozatokról, melyekkel a zsidóság megszerezte gazdasági, kereskedelmi és egyéb hatalmát hazánkban. De józan észszel lehetetlen is belátni, hogy becsületes munkával a nemzeti vagyomból elharácsolni annyit, rövid pár év alatt, mint amennyire szert tett a zsidóság nem lehet, vagyis ezzel azon nézetemnek adok kifejezést, hogy a zsidó keresztény szempontból nem a legtisztességesebb, de saját külön világfelfogása szerint tisztességes eszközökkel szerzte meg hatalmát és befolyását, ami lehetséges volt akkor, mikor a nemzet az alkormány változás folytán teljesen tájékozatlan volt, a szabadságharc miatt pedig vérvesztetten állott és midőn a magyar érdekeket szolgálniok nem lehetett. Ez egy szempont.

A másik szempont tisztán hazafias szempont, hazafias érzés. Ha a nemzet, mint mondtuk, erőtlen volt, azaz ha most is az (?) úgy hogy modern versenyben és munka szervezetben győztesen részt venni nem tud, vajjon szabad-e a jó hazafinak tétlenül szemlélni önvérének pusztulását és látni azt tétlen, hogy az a magyar faj, amely ezer éven át diadalmasan megállotta helyét a csaták tüzeiben, koldusbotra jut?

Azt hisszük, hogy a hazaszeretet azt diktálja, hogy ha önvérünk a szabadversenyben, még inkább tisztességtelen versenyben erőtlen, azt minden magyarnak gyámolítani és erősíteni kell. Ha a magyar munkához nem volt szokva, a magyart munkára kell terelni, föl kell kelteni a köztudatot, hogy minden magyar kifejtse erejét a legnagyobb mértékben, mert ezt kívánja a haza jövődől léte, jövődől boldogsága.

A hazafiak a zsidó fajnak tömeges bejövetelekor beolvasztási törekvésekkel akarták e faji veszedelmet elhárítani. Kísérleteztek mikor védekezni kellett volna.

Ahelyett, hogy az édes kut vizébe beszívargó és ennek vizét így megrontó keserűvizet elzárták volna, egyszerűen csatornát nyitottak az édes vízhez a keserűből, azt hitték az édes víz a keserűt is édessé teszi. S az az eredmény, hogy már nincs édes vizünk s keserűvel vegyítve kell meginni italunkat.

M.

Varga Károly.

Ma temették a közönség óriási részvéte mellett az első kerület volt országgyűlési képviselőjét.

A temetésen megjelentek Bezeredy főispán, Biró Károly polgármester, a tanács tagjai, a törvényhatósági bizottság, Fernbach Károly megyei főispán, az országos függetlenségi párt képviselete, az ipartestület, a vendéglősök és iparosok egylete, a vasuti altisztikör zászlók alatt, az ipartestületi dalárda, a függetlenségi kör, a gazdakör testületileg, a katolikus kör, ott volt a tanári kar, a tanítói testület, a szerb hitközség s számos vidéki tisztelője. Tizezernél többen kísérték az elhunytat utolsó útjára.

A temetési szertartást Mamuzsich Félix prépost plébános és Mokossay Mátyás esperes plébános végezték.

A holttest besztertelése után Reiszner Lajos dr. mondott emlékbeszédet, kiemelve az elhunytak érdemeit, utalt a páratlan hazaszeretetre, mely utolsó leheletéig élt szívében. Reiszner Lajos dr. emlékbeszéde után az ipartestületi dalárda gyászalt énekelt.

A gyászmenetben a halottkocsi előtt vitték a szabadkai nők zászlóját, melyet Varga Károly képviselővé történt megválasztásakor kapott.

Öngyilkos főbíró.

— Saját tudósítónktól. —

Bácsalmás, január 20.

Megrendítő esetről kaptunk tegnap hirt. A bácsalmási járás fiatal főbírája, Horváth Dezső föbelötte magát.

Senki sem képzelheti el, mi készítette a fiatal, ambiciozus tisztviselőt arra, hogy az Isten legbecesebb adományát, az életet dobva el magától, megsértve az isteni törvényeket is megkeserítse, megnehezítse családjának az életet.

Horváth Dezső, tegnapelőtt utazott el Bácsalmásról, azt mondva családjának, hogy Budapestre utazik.

Családjá ma kapott Temesvárról távirati értesítést, hogy Horváth Dezső, főbíró ott föbelötte magát és meghalt. Az elhunytat neje és két kis gyermeke siratja.

Horváth Dezső nagyakaratu tisztviselő volt, aki kérelhetetlenül tört a maga elé tűzött célra. Ezen szigorúságával nem tudott Bácsalmáson általános rokonszenvre szert tenni, rövid bíráskodása alatt, mert Bácsalmásra csak a mult nyáron választották meg.

A központi bizottságot, mely a hivatalt átvizsgálja és átadja, holnapra várják Bácsalmásra.

Önkéntes tűzoltóink közgyűlése.

Az önkéntes tűzoltó testület tegnap tartotta meg évi rendes közgyűlését. Az évi pénztári kimutatás szerint az évi bevétel 8188 kor. 51 fillér, a kiadás 7976 kor. 54 fillér volt, a pénztári maradvány tehát 211 kor. 44 fillér. A testület összes vagyona 28458 korona. A mentő perselyekbe bejött sajnálatra méltóan kis összeg 63 kor. 97 fill.

A jelentéseket egyhangulag tudomásul vették. A tisztikarban a következő változás történt. Parancsnoknak Vermes Gyula drt, pénztárnoknak Petonszky Ferencet, ellenőrnek Száros Jánost választották meg.

A parancsnokságba beválasztották: dr. Biró Károly polgármestert, Sztojkovics Dusánt, Decsy Dezsőt, Szigeti Józsefet és Sántha György drt.

A közgyűlésen száz önkéntes tűzoltó testületi tag jelent meg. Szóval ily népes közgyűlése derék önkéntes tűzoltóinknak még nem volt.

A közgyűlés után az új mentők tettek gyakorlati és elméleti vizsgát. Képesi-

tést nyertek: Vágó György, Vetró Béla, Varga Pál, Takács Mátyás, Leikó Béla, Háják István, Sümegi András, Bodnár Agoston, Kovács István.

A közgyűlés és mentővizsga után a testület helyiségeiben jókedvű lakomán vettek részt a testület tagjai.

Országgyűlés. Az ülésen Justh Gyula elnökölt s meleg szavakkal elparentálta Varga Károlyt, Szabadka egyik képviselőjét. Emlékét a Ház jegyzőkönyvben örökítette meg. A magyar jogász-egyesület átiratban mondott köszönetet a Szilágyi Dezső szobrára megszavazott nagyobb összegért.

Ezután jelentéseket tárgyaltak, majd az ujoncjavaslat került napirendre.

A hazszabályrevízió ügyében holnap délután öt órakor lesz a pártközi konferencia.

Kongresszusok. A vasutasok szövetsége tegnap kezdte meg Batthyány Tivadar gróf elnöklete alatt gyűlését. A gyűlésen a serelemeket s a jelentéseket tárgyalják. — A vörös földmunkások is kongresszuszottak, de rettenetesen megapadt számban jelentek csak meg az elvtársak, bizonyosságul annak, hogy a munkások józanodnak.

Az adótisztek Wekerlénél. Ma délben több száz főnyi deputáció jelent meg a Házban, hogy Wekerlénél az adótisztek kérelmét tolmácsolja helyzetük javítása iránt.

HIREK.

Tájékoztató.

Január 25. A függetlenségi kör bálja a Pest-szálloda összes termeiben.

Január 26. Mészáros Béla felolvasása a katolikus legőnyegyletben a katolikus vallásról és a szociálizmusról.

Február 1. A m. á. altisztek és szolgák országos nyugdíjpótló és segélyező egyesülete szabadkai fiókegyesületének táncmulatsága a Hungaria disztermében.

— **A pápa egészsége.** Rómából jelenti egy távirat: A pápa egészsége ismét teljesen helyreállt.

— **Szociális felolvasás.** Tegnap tartotta nagyszámu közönség jelenlétében Abrasics Mihály építőiparos, felolvasását a szociálizmusról és a műhelyről. Tegnap újabb bizonyítékát nyertük annak, hogy a keresztény szociális felolvasások hallgatóinak száma vasárnaponként gyarapodik, ami örvendetes jele a keresztény szociális eszmék hódításának.

— **A Katolikus Kör bálja.** A Kath. Kör tegnap tartotta meg bálját. Hogy menyire sikerült, annak legmegcáfolhatóbb bizonyítéka az, hogy a bál tiszta jövedelme 300 korona.

— **Egyházi szigorlat.** Vidákovics Pál, szabadkai hitoktató, ma a budapesti tudományegyetemen a kánon-jogból kitűnő képesítéssel tette le a szigorlatot.

— **A Magyar Asztaltársaság** folyó évi január hó 23. napján saját helyiségében d. u. 5 órakor választmányi ülést tart.

— **Halálozások.** Özv. Fibinger Jánosné ma hajnalban meghalt. Temetése holnap 21-én délután 3 órakor lesz. — Özv. nemes Odry Ferencné szül. Harci Albertina ma délben meghalt. Temetése holnap délután egyegyed 4 órakor lesz.

— **Uj gyorsvonal Budapestre.** Talán nem is annyira új, mint inkább a mostani Budapestre menő esti gyorsvonalnak meghosszabbítása Belgrádig. Ez a gyorsvonal Belgrádból délben indulna el is este 9 órakor érkezik Budapestre, ahonnan éjjel 11 órakor indulna tovább Bécsbe. Az új gyorsvonalat május elsején illesztenék be a menetrendbe.

— **A dusnoki katolikus kör** házépítési költségeinek törlesztésére 1906. január hó 26-án ujonnan épült házának összes termeiben, a foktői zenekar közreműködésével, tombolajátékkal egybekötött jótékonycélu táncmulatságot rendez. Kezdeté este nyolc

órákor, belépti díj személyenként 80 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Pályázat.** Szabadka szab. kir. város árva-zéke részéről közhírré tétetik, hogy a néh. Zomborcssevics Ferenc által vagyontalan árvák fölsegélyezésére tett 2000 koronás alapítványnak 1907. évi kamata szabadkai születésű teljesen vagyontalan leányárvának hozományul fog kiadatni. Ennek folytán az árvaszék felhívja mindazon gyámokat, kik az említett alapítványi tőke kamatjövödelmét leánygyámoltjaik részére elnyerni óhajtják, hogy kérvényeiket gyámoltjuk teljes vagyontalanságát és jómagaviseletét igazoló bizonyítvánnyal felszerelve; az alulírt naptól számítandó 15 nap alatt ezen árvaszékhez nyujtsák be. Szabadka, 1908 január 18. Pertich, h. árv. elnök.

— **Beteg adóhivatal.** Nagy a baja Antunovits Andor adóügyi tanácsnoknak. Az influenza ingerkedik vele. Meg akad az ügymenet, az adóvégrehajtás, adókönyvelés, ha a polgármester vagy az idő nem segít rajta. Kerek tizenkét tisztviselője beteg az adóhivatalnak. Es nincs aki helyettesítse őket s nincs aki helyettesítené őket. Az időjáráshoz kell tehát fordulnia instanciájával, hogy könyörüljön a szenvedőkön és influenza oldalát fordítsa el tőlünk.

— **Hogyan installálják a kaszinó elnököt Kunbaján?** Ugy esett a dolog, hogy Heller Antal becsületes kunbajai földművest az egyik kaszinó elárvult elnöki állásával tisztelték meg a tagtársak. Nagy szótöbbséggel győzött. Már amint szokás, hát ilyenkor nem sajnál az ember egy kis áldomást, s errefelé bőventermő szőlőhegyek lévén, az új elnök kannaszámra hozatta a jóféle levét, hogy csak annál nagyobb legyen a jövendőre ragaszkodásuk és szeretetük iránta. Utóbb, hogy vendégei elszéledtek, azt vette észbe, hogy új minőségében belátogat a másik kaszinóba, hogy ott is „installáljanak“ egy kicsit s testvéries barátságot kössön amazokkal is. Letelepedett az egyik asztalhoz, de veszedelmes helyre került. Tőle jobbra és balra két harcias polgár épen, „haragszom rád“ ot játszott, akár az ifj. urak és kisasszonyok valamikor régen (tán most is ráfanyalodnak olykor, ha a színház, a mozi, a kabaret nincs nyitva épen). Ezek is ezt játszottak, mint mondtuk, nem épen valami örömteljes ábrázattal, de kedélyesen mindenestire, mert jókorákat kurjantgattak közben. Igaz, hogy egymás apját, meg a mennybélieket is emlegették sűrűn, de hősünk úgy vélte, hogy ez is a játékhoz tartozik talán. Alig ereszkedett le a székre, egyszerre csak egy sörös flaskó úgygnap kólintja föbe, hogy majd beleszedült. Akkor látja ám, hogy ezek „haragszom rád“ ot játszanak ugyan, de nem zsebkendővel, hanem szikvizses üveggel, meg sörös palackokkal. Mire észrevette, már el is öntötte a vér, mert az odatévedt flaskók alapos folytonossági hiányt hagytak a koponyáján. De ez még mind semmi! Mikor — úgy látszik — önértetesen tiltakozott az ellen, hogy őt is, mint új kaszinó elnököt bevegyék a játékba, úgy helybenhagyták, mint tán kaszinó elnököt még soha. A vadásztársaságba lépő új tagot elszokták tán gálni — erről hallottam már, de hogy elnököt ezen mód installáljanak, olyat nem pipáltam, még pedig eleget szivom a pipa csutoráját. Persze a beigtatásról majd a járásbíró előtt felelek, ki a hasonló kedélyes játékot bizonyára eltöltja majd nekik.

— **A váltóhamisító kereskedő az ügyészségen.** A váltóhamisító Kertész Albertet a rendőrség fogdájából ma kísérték át a kir. ügyészség börtönébe.

— **Rendőri hírek.** Szegedről értesítettek rendőrségünket, hogy itt ismeretlen tettes egy 120 kor. értékű szőrmegalléros kabátot elloptott. A tettest rendőrségünk Szabadkán Máncics Mohai Ernő, foglalkozás nélküli pincér személyében letartoztatta. — Hegyi Józsefné panaszt emelt a rendőrségnél, hogy a vasuton, jegyváltás közben, ismeretlen tettes kilopta a zsebéből 75 koronát tartalmazó pénzesztárcáját.

Gyilkosság a korcsmában.

Szabadkának is meg van a szomorú szenzációja. A bortól felhevült állapotban egy tompai lakos agyonszurta társát ma délután három és négy óra között.

A halasi-uti Szádeczky féle korcsmában ma délután együtt borozgattak Stauf Mihály és Böre Pál tompai lakosok. Velük volt Stauf Mihály felnőtt fia is.

Három óra után még együtt ittak, s már az ivóban összeszólkóztak. A fiu csendes hallgatója volt a civakodásnak. Összeszólkódás közben Stauf Mihály és Böre Pál kimeték az ivóból s a folyosón most már tettelegességre került a sor.

A két nem ugyan részeg, de dilinós ember egymásuk esett, s pofozni kezdték egymást. A fiu rosszat sem sejtve belülről nézte a verekedést. Kést nem is látott egyiknek a kezében sem. Egyszer csak azt látta a fiu, hogy atyja, Stauf Mihály összeesik. Kirohant az udvarra, de mikorra atyjához ért, a gyilkos Böre már eltűnt.

A gyilkos a kést áldozatának a torkába szurta. A mentők kivitték a sebesültet a kórházba, de mire kiértek, a szerencsétlen embernek már a szeméi is megmeredtek.

Az eltűnt gyilkos után megindították a nyomozást.

Hol szerezzük be szükségleteinket!

Képeskönyvek, ifjusági iratok, diszmun-kák, imakönyvek, levélpapírok dobozokban, író- és rajzszerkek legalkalmasabban beszerezhetők

HEUMANN MÓR

... könyv-, papír- és írószerekkereskedésében ... Szabadkán, főtéren, Szentháromsággal szemben.

Orgyilkosság és gyilkosság.

— Saját tudósítónktól. —

Zombor, január 19.

Egy orgyilkossággal szaporodott Zombor bűn krónikája egy gyilkossággal a szomszéd községé. Az áldozatok, mikor a sorokat írom, nem haltak ugyan meg, de mindkettő a halállal vívódik, az egyik a kórházban, a másik a lakásán. Mindkét gyilkosságot részeg állapotban, az alkoholizmus ördögének sugalmazására követték el.

Szvarka Pál és Parsetics József együtt borozgattak a korcsmában. A bor hatása alatt összeszólkóztak, mire Svarka felugrott és eltávozott a korcsmából, de nem hogy elejét vegye a civakodás elfajulásának, hanem hogy bosszút álljon Parsetics Józsefen.

Haza ment, a revolvert magához vette, majd visszatért a korcsmához közel s lesbe állva várta Parseticset. Mikor ez a korcsmából hazament s elhaladt mellette, közvetlen közelből kétszer rálőtt. A lövésre elősiető emberek vérében heverve akadtak az utcán Parseticsre, akit lakására vittek, ahol a halállal vívódik.

A másik gyilkosság a szomszédságban történt. Gluivics Gyula és Sztojkov Kuzman barátságosan borozgattak s a borozgatásnak részegség, majd összeveszés lett a vége.

Veszekedés közben Gluivics Gyula a keze ügyébe eső vasvillát ragadta föl s azzal borozó pajtását hasba szurta. Az életveszélyesen megsebesített embert most a zombori kórházban ápolják.

Ne köhögj!! Igen ám, de muszáj. Ki mondja azt neked? Végy egy üveg Illés-féle törvényesen védett **utifü kivonatot**, amely a legbiztosabb szer köhögés, rekedtség s mellfájás ellen, még a legmakacsabb eseteknél is. Az Illés-féle **utikivonattól** három-négy nap alatt úgy elmúlik a köhögés és egyéb bajai, mintha soha sem lettek volna. Hála és köszönőiratok az egész országból. — **Ára livegenként 1 korona.** — Kapható a készítőnél: **Dr. ILLES ANTAL** vörös kereszt gyógytárában Szabadkán, Eötvös-utca (bankpalota, régi posta helyén). Megrendelések vidékre utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett eszközöltenek. 185-25

SZÍNHÁZ.

Kerülő ut.

Bernstein Henry e színműve szombaton került bemutatásra színházunkban és szép sikert aratott. A bérlakon kívül ugyan kis számú közönség volt jelen az előadásán, de az érdeklődéssel nézte végig a darabot, s különösen Markovics Margit jeles alakítását.

A színmű meséjét egyik előző számunkban már jeleztük. Jaquelinének szerencsétlenségére olyan hibája van, minek nem ő az oka. Mikor megkeresztelték, csupán az édes anyjának neve került az anyakönyvbe. Könnyű erkölcsű társaságban nő fel, de az ő erős egyénisége nem üt az anyjára. Tiszteletes nő akar maradni s a családi élet boldogsága után áhítozik. Megveti Le Meilant, aki, hogy kitarthassa Jaqueline anyját, dús gazdag gyámfiától óriási összegeket nyer kártyán, meg azokat az alakokat, kik pénzes erszényöket kínálják cserében szívéért. Az elmés fiatal öreg Cyrill kedveli csupán, annak azonban nagy hibája, hogy nincsen egyebe, mint az elméssége és a jókedve, s emiatt nem is veheti őt feleségül. Ebben a környezetben szerepelt Rousseau Armand egy gazdag gyáros, aki megszereti az üveg házban felnőtt üde virágot, Jaquelinét, s nőül is veszi őt, megigérvén, hogy otthon szerelmessé fogja tenni magát. Ez azonban nem sikerül. A társadalmi előítélet válaszfalat emel szerelmük közé. A társaság nem akarja magába fogadni a fiatal asszonyt, kinek szívét napról-napra újabb törzsürások érik. Pedig érzi magában, hogy ő sokkal tisztességesebb, mint az a társadalom, amely őt megveti, s amelynek alacsony gondolkodás módja és szenteskedő élete tele van ezernyi titkos foltal, s amelyben még férjes sógora is tulságos bizalmasodásban él egy feleséges katonatiszttel. A Jaqueline szívét fojtó keserűség aztán végleg kitör a harmadik felvonásban, mikor az őt váratlanul meglátogató édes anyját durván megsérti apósa, meg a férje, sőt ez utóbbi brutálisan szemére is veti Jaquelinének, hogy miatta sok keserűséget s anyagi kárt kell szenvednie, Jaqueline hallgat a bohém Cyrill hivatkozó szavára, messze távozik környezetétől, de előbb levelet ír férjének, mellékeli hozzá a jeggyűrűjét, könnyes szemekkel bucsuzik el a megszokott butoroktól, s aztán egy fájó sóhajtásba tör ki:

— Nagy az én bánatom.

S azzal siet az expressz vonathoz.

Látványos ebből, hogy Bernstein problémát akar megfejteni e darabjában. A törvénytelen gyermeket kiveti magából a társadalom előítélete s így az nem találhat boldogságot a tisztas házaséletben, ennyit látunk Bernstein színművéből. A probléma fogósabb részének megoldását azonban a nagynevű szerző a hallgatóra bizza. Annak a megfejtése ugyanis, hogy az ilyen társadalmilag megbélyegzett nő talál-e boldogságot a könnyű erkölcsök világában, melyet utál, az nincs meg a darabban. A szegény Jaqueline további sorát igen ügyesen fedi el előlünk Bernstein — a színházi függönnyel.

A darab jó alakításban került nálunk színre. Valamennyi előadó közül azonban Tóth Ilona (Jaqueline anyja,) de különösen Markovics Margit (Jaqueline) vált ki művészi játékával. Az utóbbit nyílt színén is megtapsolták.

* **Ertesítés.** Az igazgatóság ez uton értesíti a tisztelt bérlő közönséget hogy a második bérlétfolyam első fele e hó 25-én szombaton lejár. Tisztelettel kéri a tisztelt bérlő közönséget hogy bérletük meghosszabbítására vonatkozólag mielőbb nyilatkoznai kegyeskedjenek, tekintettel a sok előjegyzésekre.

Műsor:

Kedd: Napoleon öcsém.

Szerda: Corneville harangok.

Csütörtök: Corneville harangok.

Péntek: Lili, (mérsékelt helyárrakkal).

Szombat: Kerülő ut.

Krécsi A. Nándor

könyvkereskedése elfogad

előfizetéseket

minden bel- és külföldi folyóiratokra,

... napi- és divatlapokra ...

az eredeti hirdetett áron.

REGÉNY.

AZ ANTIKRISZTUS CSODÁJA.

Fordította: Környöczy Ernő.

31

Az asszony meglepődve reszketett meg e szokatlan hangra. A másik percben már térdre hullt ura előtt. Künn az estszürkület már teregette sötétlő fátyolát, de a kivilágított szobákból egy fénysugár odatévedt a térdeplő alakra. Szeme esdeklőleg csüngött férje arcán, s úgy villogott, mint valami ragyogó szép csillag.

— Légy irgalmas. Hisz te nem tudod, mennyire szeretem őt!

Don Ferrante nagyot kacagott erre.

— Ezzel kellett volna kezdened mindjárt. Lám mennyire nekihárgítottál engem!

Az asszony térdenállva egyre csak őt nézte.

— Most legalább tudod, hogy jövőre mikép viseld magad.

Amaz meg se moccant.

— En mondjam meg neki, vagy tőled tudja meg? — kérdezte férje.

Donna Micaela most már nagyon bánta, hogy ennyire megalázta magát. Felegyenesedett, s büszke méltósággal mondá:

— Igen. Magam fogom elmondani neki, de majd csak az ítélet napján. Remélem, te sem fogod említeni neki?!

— Semmiesetre sem, — felelte amaz, ugyanolyan hanghordozással.

A mint aztán eltávozott, Donna Micaela jót nevetett rajta. Ime ez azt hiszi, hogy az ő atyjával tehet, amit akar. Tudta már, hol keressen segítséget bajában.

Diamante templomában egy csodatevő Madonnakép áll, melynek a következő története van.

Réges-régen élt Monte Chiaro barlangjaiban egy jámbor remete. Ez egyszer azt álmodta, hogy Catania öblében egy szentképekkel rakott hajó horgonyoz. Rakományja közt az egyik kép oly értékes, hogy az angolok, a világ a leggazdagabb népe, — csupa színarannyal cserélné azt be. Alig, hogy felserkent álmából, Cataniába sietett. Odaérkezvén, látta, hogy álma igazat mondott.

A kikötőben ott állt a hajó, mely szentképekkel volt tele, s ezek közt volt egy Madonnakép, mely értékesebb, szentebb volt, mint valamennyi együttvéve. A remete kérte a kapitányt, ne vigye el a képet Sziciliából, hanem ajándékozza neki. De a kapitány halani sem akart erről.

— En a Madonnát Angliába akarom szállítani, — hajtogatta egyre, — ott bizonyára színarannyal váltják majd be.

De a remete nem tágitott. Ujra meg újra ismételte kérését a kapitány előtt, míg végre ez a partra vitette a remetét, s megparancsolta, hogy szedjék fel a horgonyt.

Most már bizonyosnak látszott, hogy Szicilia örökre elveszti a képet. A remete azonban térdre esett ott a sziklás parton, s buzgó imában kérte a jó Istent, ne engedje idegenbe azt a drága kincset. Es ime mi történt? A hajó meg sem mozdult helyéről.

A horgonyok felszedve; a vitorlák kifeszítve, kedvező szél dagasztotta nagyra, de azért három álló napig úgy állt ott, mint valami mozdulatlan sziklatömb. Harmadik nap aztán a kapitány dühösen kapta fel a képet, s odadobta a remete elé, ki még egyre ott imádkozott a part fővényén. S ime! A hajó azonnal mozgásba jött. A remete örömmel szoritotta keblére édes terhét a Monte Chiaro csucsára sietett fel vele, s Diamante népe ma is buzgó tisztelettel csodálja ott az Istenanya képét.

(Folyt. köv.)

Egy nagyon jókarban lévő rövid zongora jutányosan eladó.

Cim: Szilvász Ferenc zongora-
készítőnél, hangolónál I. kör, Eötvös-
utca, Szudárevics Benedek dr.
féle ház. 262-3-2

Abrasits Mihály épületbádogos Szabadkán.

Készít az épületbádogossághoz tartozó
minden munkákat, torony fődéseket, to-
ronyvető javítást és festést, kereszt- és
gömb-aranyozást, valamint villámhárító
felszerelést állvány nélkül. 144-45

Figyelem!

Aki bármi ingó vagy ingatlant
eladni vagy bér-
beadni, venni
Telefonszám 446. vagy bérbe venni szándékozik, valamint

pénzkölcsönt

felvenni és adósságokat konvertálni, továbbá
magán egyénekről vagy cégekről és vállala-
tokról

hiteltudósítást (információt)

beszerezni, továbbá tűz-, jég- és élet-

biztosításokat

kötni,

hirdetéseket

hirlapok, folyóiratok és naptárakba feladni,

cimeket

iratni,

fuvarleveleket

díjtöbblet vagy késedelmi kártérítés meg-
reklamálása végett felülvizsgálatni kíván és
végül

pénzbeszédéseket (inkasszót)

behajtani, az forduljon kizárólag:

az Általános Forgalmi és Hiteltudósító intézet

törvényszéki legbejegyzett céghez

VII. kör, Battyhány-utca, a gőzfürdővel szemben,

:: (Tulajdonos: Malusev Sándor.) ::

ahol mindennemű megrendelés és megbízás
a legbiztosabban és legszigorubb titoktartás
mellett eszközöltetik. 92-123

Hangjegyek ::
havonként 1 kor.
20 filléért ::
kölcsonőztetnek.

Figyelem.

Felhívom a n. é. kö-
zönség figyelmét a meg-
nagyobbított

zongora raktáramra.

Előnyös fizetési
feltételek. ::

Raktáron tartok első-
rendű bécsi és trieszti
gyártmányokat, melye-
ket már 164-29

***

:: 280 forinttól ::

Régi zongorákat
becserélek és ::
zongorákat bér-
beadok. :: ::

kezdődőleg árusítok.

Üzv. Weinberger Lajosné,

Vesselényi-ut. Maecskovic-féle ház,
a Casinó épületével szemben.

Lapunk kiadóhivatalában kapható

keresztényszociális röpiratok:

A szociáldemokrácia. Képek a
szociál-
demokrata szentek életéből. Irta: dr. Nagy
János. Kitűnően mutatja be azokat a ké-
peket, melyeket a vezér urak rajzoltak
egymásról. 1 darab 6 fillér, 10 darab 50
fillér, 100 darab 4 korona.

A keresztény szocializmusról.

Irta: Benyács István. Ara 60 fillér.

Mit kell tudnunk. Irta Szalánczy A.
Kérdésekben és
feleletekben adja a szocializmus elemi is-
mereteit és részletes utasítást egylet-
alakításhoz. Ara 10 fillér.

Le az álarccal. Irta Haller István.
Kérdés- és felelet-
formában letárgyalja az összes szociál-
demokrata hazugságokat, vezéreiknek saját
szavait idézve. Ara 20 fillér.

**Korunk sebe és a nyomor
vámseedői.** Irta Huszár Károly. A
szociáldemokrata prog-
ram rövid, csattanós cáfolata és a szociál-
demokrata vezérek leleplezése. Ara 30 fill.

Zsidóméreg. Irta Huszár Károly. A
Talmud népies ismerte-
tése eredeti idézetekkel. Ara 30 fillér.

A MI IGAZ HITÜNK.

Irta: Hiersch Ágoston.

Ez a munka az óriási német katolikus irodalomban is
jelentős helyet vívott ki magának, s Körmöczy Ernő zamatos
szép magyar nyelvű fordításban méltó arra, hogy a mi littera-
turánkban is tért hódítson. — S mit foglal magában a könyv?
Mikor olvassuk, úgy érezzük magunkat, mintha angyal szár-
nyak emelnének a magasba, a honnan egy pillantással áttekin-
thetjük mindazt, mi szent hitünkben foglalva van. Méltó, hogy
helyt találjon minden katolikus könyvei közt, legyen az ifju
vagy felnőt.

Ara füzve 40 fillér, egész vászonba kötve 70 fillér.

Megrendelhető:

a Szabadkai Nyomda- és Hirlapkiadó-vállalat
mint szövetkezettél Szabadkán.

Hirdetések

árszabály szerint
felvételnek :: ::
a kiadóhivatalban

— SZABADKÁN,

Rákóczi-utca 20. sz.

— és —

FILOY JENŐ

könyvkereskedőnél

Damjanich-utca 106. sz.

Keresztény cégek.

Pártoljuk a keresztény kisiparosokat és kereskedőket.

Abrasich Mihály

bádogos. Szabadka, I., Kazinczy-utca 83.

Dániel A. József

cserépkályharaktára. Szabadka, VI.,
Harmat-utca 275. Telefonszám 148.

Fekete, Ivandékits és Társai

kézmű- és divatáru kereskedése.
Szabadka, VII., Szt-István-tér 10. Telefon-
szám 371. Legolcsóbb bevásárlási forrás.

Filoy Jenő

könyv- és papirkereskedő. Szabadka,
I., Damjanich-utca 106.

Fimpl István

cukrász. Szabadka, VI., Deák-utca 3.
Telefonszám 206.

Fierst István

cukrász. Szabadka, I., Eötvös-utca 85.
Telefonszám 381.

Fuschek Mária

virágkereskedő. Szabadka, I., Egressy-
utca 23. szám.

Gálik János

bádogosmester. Szabadka, VIII. kör,
Kossuth-utca 1.

Kovács Béla és Társa

varrógép- és kerékpár-kereske-
dése. Szabadka, Kazinczy-utca.

Kövecz Erzszi

női kalapárus. Szabadka, VIII. kör,
Kossuth-utca 22.

Majláth Gergely

cserépkályha készítő. Szabadka, II.,
László-utca 387. Telefonszám 392.

Mészáros Gábor utódai Blaboly és Társa

vaskereskedő. Szabadka, VI., Deák-
utca 15. Telefonszám 72.

Milánkovics András

kézmű- és divatáru kereskedő.
Szabadka, VI., Deák-u. 18. Telefonsz. 377.

Milánkovics Simon

férfiszabó. Szabadka, IV., Rákóczi-u. 22.

Szalay Gyula

esztergályos. Szabadka, I., Damjanich-u.

Szombathy Károly

fényképész. Szabadka, VI., Deák-u. 3.

Sztantics Lajos

kiviteli és vámgőzmalma. Szabadka,
III., László-utca 770. Telefonszám 3.

Tumbász Ferenc

kézmű- és divatáru kereskedő.
Szabadka, VII., Szt-István-tér 358.

Turbók József és Társa

egyenruha készítő és polgári szabó.
Szabadka, VIII. Szt-István-tér 1.

Zánin András

nád- és bőrszék-készítő. Szabadka,
V., Bajai-ut 417.